

INTENSIEVE 5-DAAGSE PRAKTIJKOPLEIDING

17 & 24 september en 1, 8 en 15 oktober 2015 | La Vie Utrecht

Risicomanagement en Gedragsverandering voor overheid en non-profit

In 5 dagen wegwijs in de essentie van public risicomanagement!

Concrete handvatten voor uw dagelijkse praktijk

- Inrichting risicomanagement functie
- Risicocultuur- en gedrag
- Risicoperceptie en risicobewustzijn
- Risico identificatie, analyse en beheersing
- Effectief beïnvloeden
- Verankering in de organisatie; omgaan met weerstand

31
PE-uren

Uw hoofddocenten:

Marinus de Pooter

Annette van Driel

Marius Rietdijk

Robert 't Hart

Plus 3 top Praktijkdocenten >>>

www.sbo.nl/risicomanagement

Risicomanagement is meer dan ooit aan de orde!

Risicomanagement staat hoog op de agenda bij veel non-profit organisaties. Tijdens deze intensieve opleiding krijgt u binnen 5 dagen alle kennis die noodzakelijk is om risicomanagement optimaal vorm te geven binnen uw organisatie. U krijgt concrete tools om een gedragsverandering te bereiken waardoor u risicobewustzijn creëert binnen uw organisatie.

Kritische succesfactoren voor het inbedden van risicomanagement in organisaties

De modellen worden behandeld maar ook het inbedden in uw organisatie komt uitvoerig aan bod. Het hebben van een goed model is 1, maar met name de verankering zorgt vaak veel dilemma's zoals:

- Hoe past u risicomanagement toe binnen uw huidige structuur?
- Hoe krijgt u een gedragsverandering waardoor er risicobewustzijn is?
- Hoe creëert u een aanspreek cultuur?
- Hoe gaat u om met weerstand en informele macht?
- Wat is uw eigen rol binnen de veranderende organisatie?

De juiste mix tussen theorie en praktijk

De opleiding is reeds gevolgd door meer dan 200 financiële professionals werkzaam bij gemeenten, provincies, zorg- en onderwijsinstellingen, woningcorporaties etc. Vooral de goede balans tussen de theorie en de praktijk wordt zeer hoog gewaardeerd. U heeft de mogelijkheid om uw eigen vraagstukken in te brengen. Gedurende de opleiding wordt er ook gewerkt met concrete praktijkvoorbeelden en resultaten.

Na het volgen van deze 5-daagse opleiding weet u hoe u risicomanagement succesvol implementeert binnen uw organisatie!

MET TOPDOCENTEN EN VAKSPECIALISTEN

UIT DE PRAKTIJK

Marinus de Pooter

Marinus de Pooter is eigenaar van Mdp | Management, Consulting & Training. Ook is hij partner van The Perfect Fit en associate partner van Blommaert Enterprise en DNV GL Business Assurance.

In vorige functies was hij onder meer Executive Director ERM (EY Advisory), European Director Internal Audit (Office Depot), CFO (eNiklas) en Director of Finance (Ernst & Young Global Client Consulting).

Annette van Driel

Annette van Driel is specialist op het gebied van implementatie van risicomanagement, de In Control Statement, Corporate Governance, en Compliance. Als zelfstandig adviseur heeft zij een groot aantal organisaties begeleid. Centraal hierbij staat iedere keer de vraag op welke wijze risicomanagement een bijdrage kan leveren aan de besluitvorming en prestaties van de organisatie. Daarnaast heeft zij veel ervaring met begeleiden van workshops en het geven van trainingen. Tien jaar is Annette werkzaam geweest als risicomanager binnen de financiële sector. Een aantal jaren geleden heeft zij de overstap gemaakt naar de gemeente en corporatiesector. Juist haar ervaring binnen beide sectoren zorgt voor een geheel eigen kijk op risicomanagement. Enkele van haar opdrachtgevers zijn: Gemeente Den Haag, Gemeente Purmerend, Gemeente Apeldoorn, Het Ministerie van Justitie, HW Wonen, Salland Wonen en Woonvisie.

Marius Rietdijk

Marius Rietdijk is directeur van het Centrum voor positieve gedragsverandering ADRIBA aan de VU. Hij studeerde arbeids-, organisatie, klinische en sociale psychologie en promoveerde in de bedrijfskunde op het onderwerp Organisaties Conditioneren. Hij heeft ruime ervaring met interactief doceren en toepassen van gedragsveranderingstechnieken in het beïnvloeden van uiteenlopende bedrijfsprestaties, waaronder risicobeheersing in de financiële wereld, de bouw en industrie.

Mr. Robert 't Hart

Robert 't Hart is directeur van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR). Robert is een zeer ervaren docent en specialist op het gebied van implementatie van risicomanagement, corporate governance, projectrisico analyses en contractvorming. Hij heeft tientallen organisaties begeleid bij het vormgeven en de implementatie van risicomanagement beleid. Enkele organisaties en projecten waarvoor hij verantwoordelijk was voor het risicomanagement traject zijn: Gemeente Den Haag, Westerscheldetunnel, Gemeente Haarlem, Project Zuidas Amsterdam, Project Vroonmeer. Tevens is Robert docent voor de Master Risicomanagement van de Universiteit van Twente, de Haagse Hogeschool en lid van diverse commissies, waaronder de ISO norm. Daarnaast is hij initiatiefnemer van het "Veranderlab risicomanagement" aan de VU "Zijlstra Center".

Top Praktijkdocenten:

Gerard Kamps

Gerard Kamps heeft ruim dertig jaar ervaring in beheersing van bedrijfsprocessen. Sinds 1992 werkt hij bij de Nederlandse Spoorwegen. Sinds 2008 richt hij zich volledig op risicomanagement bij NS Stations.

Als risicomanager heeft Gerard de scope van risicomanagement aanmerkelijk verbreed. Bewustwording is bij alle facetten van risicomanagement nadrukkelijk aan de orde. Recent is de visie op Risk & Audit bij NS Stations vastgesteld. Nu wordt veel energie gestoken in het praktisch uitwerken van die visie op alle aandachtsgebieden.

Drs Annemieke Jutte

Hoe zet u risicomanagement op de kaart in uw organisatie? Hoe zorgt u dat de belangrijkste partijen zijn aangehaakt? En hoe houdt u risicomanagement levend en vooral ook leuk? Sinds 2005 zijn dit centrale thema's van Annemieke Jutte, risicocoördinator binnen de gemeente Amersfoort. Bewustwording en de juiste balans tussen structuur en cultuur zijn hierbij belangrijke sleutelwoorden. Naast haar werkzaamheden voor de gemeente Amersfoort is Annemieke lid van een lokale rekenkamercommissie en is zij zelfstandig adviseur op het gebied van risicomanagement en public control.

Bert van der Ent

Bert van der Ent is register accountant. Tijdens zijn opleiding en de periode daarna werkte hij voor verschillende accountantskantoren. In die periode richtte zijn werkzaamheden zich voornamelijk op de controle en advisering van publieke en non-profit organisaties. Sinds 15 jaar is Bert werkzaam binnen de sector van de woningcorporaties. Op dit moment als manager bedrijfsvoering en adjunct-directeur bij HW Wonen in de Hoeksche Waard. In deze functie is Bert verantwoordelijk voor planning & control, informatisering, de verschillende administraties en facilitaire zaken. Risicomanagement staat prominent op zijn agenda.

Risicomanagement en Gedragsverandering

DAG 1 17 september 2015

Risicomanagement raamwerk

Tijdens deze module wordt het kader geschetst. Centraal daarbij staat het creëren en behouden van waarde voor de stakeholders door het realiseren van heldere organisatiedoelstellingen. Uw docent brengt het containerbegrip 'risicomanagement' terug tot praktische proporties. Onder meer de volgende onderwerpen komen daarbij aan de orde:

- Risicomanagement actualiteiten en trends
- Vertaling van standaarden en modellen naar uw praktijk
- Aansluiting houden bij uw dagelijkse bedrijfsvoering
- Ontwikkeling van een gemeenschappelijke 'risicotaal'
- Centrale rol van uw managementteam

Checklist

U ontvangt een checklist met alle belangrijke elementen van een risicomanagement traject. Deze zult u gebruiken gedurende de opleiding en in uw dagelijkse praktijk.

DAG 2 24 september 2015

Risicoperceptie en Risico-identificatie en analyse

U wilt graag aan de slag met het op goede wijze beheersen van uw risico's. Het is daarom noodzakelijk dat u uw risico's goed kent. Pas dan wordt het mogelijk effectieve beheersmaatregelen te treffen. Op deze dag leert u hoe u uw risico's in kaart brengt.

De volgende onderwerpen staan centraal:

- Benoeming en beheersing van risico's
- Inschatten van kansen en gevolgen
- Risk appetite- bereidheid om risico's te nemen
- Prioriteren van risico's

Praktijkcoëfening: Risico-analyse

U identificeert de risico's binnen uw eigen organisatie en maakt vervolgens een identificatie structuur die u kunt gebruiken in uw eigen organisatie.

Praktijkcase

Met een praktijkspreker die in zijn dagelijkse praktijk te maken heeft met het managen van risico's

DAG 3 1 oktober 2015

Ochtendprogramma Risico-identificatie en analyse Deel 2

De volgende onderwerpen komen aan bod:

- Risicobeheerstrategie
- Risico tolerantie
- Beleid en Rapportage

Middagprogramma De verankering in uw organisatie

De implementatie van risicomanagement in de praktijk. De externe adviseurs zijn weg, de risico's zijn geïnventariseerd en dan? Hoe zorgt u dat risicomanagement meer is dan 2x per jaar risico's ophalen binnen de organisatie. Hoe houdt u risicomanagement levend in de organisatie en hoe krijgt u het management mee? Hoe positioneert u zichzelf?

De volgende onderwerpen staan centraal

- Positionering risicomanagement in de | organisatie
- Taken en verantwoordelijkheden
- Wie en welke afdelingen zijn aangehaakt
- De balans tussen instrumenten en dialoog
- Risicomanagement en vertrouwen
- De rol van de planning- en controlcyclus
- De rol van de risicomanager

Introductiefilmpje

Ga naar de website voor de reacties van de cursisten en een interview met de hoofddocent.

**Risicomanagement en
Gedragsverandering**
voor overheid en non-profit

voor overheid en non-profit

DAG 4 8 oktober 2015

Gedragsverandering en (aanspreek) cultuur

80% van risico's heeft als oorzaak menselijk handelen. De cultuur van een organisatie is daarmee zeer bepalend voor het risicoprofiel. Echter, binnen organisaties wordt er over het algemeen niet transparant gesproken over risico's. We vertellen liever over successen dan over mogelijk falen en vaak bestaat er de angst om afgerekend te worden. Veel risico's worden daardoor pas ontdekt als de meeste beheersmaatregelen geen nut meer hebben. Hoe creëert u een organisatie die intern transparant is over haar risico's?

De volgende onderwerpen staan centraal:

- Inventarisatie bij de deelnemers: tegen welke vraagstukken loopt u aan?
- De basiswetten van gedragsverandering, de ontdekkingen van Pavlov en Skinner
- Hoe conditioneer je een parkiet om risico nemen? De basiswetten van de gedragsverandering geïllustreerd met een hilarisch voorbeeld
- Het ABC-model van gedragsverandering begrepen en toegepast op de eigen, complexe, vraagstukken
- Sturen op resultaat of gedrag?

DAG 5 15 oktober 2015

Praktijklessen: de verankering in uw organisatie

De implementatie strategieën en praktijk

Wat betekent dit voor uw rol binnen de organisatie? Hoe positioneert u zichzelf? Hoe gaat u om met weerstand en informele macht?

Bijvoorbeeld waar positioneert u risicomanagement in de organisatie en hoe krijgt u management mee en houdt u het proces levend? Daarom laten we mensen aan het woord die al eens met dit bijltje gehakt hebben. U ontwerpt een bondig plan voor het verankeren van risicomanagement.

De volgende onderwerpen staan centraal:

- Positionering risicomanagement binnen de organisatie
- Taken en verantwoordelijkheden
- Samenhang met controls, audits, AO/IC, rechtmatigheid
- Koppeling aan politieke en maatschappelijke doelstellingen
- Plan van aanpak implementatie
- Faal- en succesfactoren
- Welke instrumenten zijn beschikbaar?

De volgende sprekers zullen u meenemen in hun ervaringen rondom de verankering van risicomanagement binnen hun organisaties.

Praktijkcases van:

Gerard Kamps, Riskmanager, NS Stations

VOOR WIE BESTEMD?

- Risicomangers
- Controllers
- Auditors
- Financieel Directeuren
- Financieel Managers
- Hoofden en Managers Bedrijfsvoering
- Juridisch medewerkers

En andere managers met werkzaamheden of interesse op het gebied van risicomanagement.

Werkzaam bij overheden en non-profit organisaties:

- Rijksoverheden, Gemeenten en Provincies
- Waterschappen, brandweer, politie
- Ziekenhuizen en zorginstellingen
- Onderwijsinstellingen, UWV
- Woningbouwcorporaties
- Stichtingen en verenigingen
- Maatschappelijke- en welzijnsorganisaties

Programmatijden alle dagen

09.00	Ontvangst met koffie/thee
09.15	Start ochtendprogramma
12.30	Lunchpauze
13.30	Start middagprogramma
17.00	Afsluiting van de dag

Zowel het ochtend- als het middagprogramma zal onderbroken worden voor een korte koffiepauze van 15 minuten.

“ Nuttig en een goede visie gekregen wat ik wil met risicomanagement. Goed bruikbaar voor opzet in de gemeente.

Zeer bruikbaar direct in de praktijk.

Maximaal 20 plaatsen

Om het interactieve karakter te kunnen waarborgen laten wij maximaal 20 deelnemers toe. Aanmeldingen worden op volgorde van binnenkomst behandeld, dus wij verzoeken u zich vroegtijdig in te schrijven.

Intakeprocedure

Ongeveer 2 weken voor aanvang van de opleiding ontvangt u via de online leeromgeving een intakeformulier. Hierop kunt u aangeven wat concreet uw leerdoelen zijn en wat uw verwachtingen zijn van deze opleiding. De docenten kunnen zich hierdoor optimaal voor u voorbereiden.

Risicomanagement en Gedragsverandering voor overheid en non-profit

E-mail Coaching

Tijdens en na afloop van de opleiding kunt u gebruik van e-coaching van de zeer ervaren docenten. U kunt concrete vragen stellen over de mogelijke dilemma's die u tegenkomt bij de invoering in uw praktijk.

*Eenvoudig
online inschrijven!*

Eenvoudig aanmelden via internet: www.sbo.nl/risicomanagement

U ontvangt meteen uw deelnameticket en uw factuur.
Of kies voor direct online betalen via iDeal of credit card.
Hulp nodig bij online inschrijven? Bel ons op 040 - 2 974 888
of stuur een email naar: inschrijving@sbo.nl.

Incompany mogelijkheden

Vanaf 5 personen kunt u deze cursus InCompany volgen.
Het programma wordt specifiek afgestemd op uw organisatie,
in overleg wordt een datum, locatie en tijdstip bepaald.

Neem voor informatie contact op met onze adviseur:
Guusje Verhoeven, bel 040-2972729 of
e-mail g.verhoeven@sbo.nl

69133

Meer informatie

Klantenservice: 040 - 2 974 888

Persoonlijk Opleidingsadvies

Tonnie van Zanten
Tel. 040 -2 972 780 | E-mail: t.van.zanten@sbo.nl

Data en locatie

17 & 24 september en 1, 8 en 15 oktober 2015

La Vie in Utrecht

Voor routebeschrijving zie:

www.sbo.nl/risicomanagement

Uw investering

De investering voor deze 5-daagse opleiding bedraagt € 3.999,- (excl. btw) per persoon.
Dit bedrag is inclusief koffie, thee, lunches en toegang tot een online leeromgeving.

Uw gegevens

Wij houden u graag op de hoogte van de ontwikkelingen in uw vakgebied. U bent daartoe opgenomen in ons adressenbestand of in een bestand dat wij van derden betrekken. Uw gegevens kunnen verstrekt worden aan derden voor marketingdoeleinden. Kloppen uw gegevens niet of wilt u niet dat anderen deze gebruiken? Geef uw wijzigingen door aan de klantenservice via www.sbo.nl

Het Studiecentrum voor Bedrijf en Overheid

Organiseert jaarlijks zo'n 200 studiedagen & cursussen over o.a. ruimtelijke ordening & milieu, bestuur, verkeer & vervoer, sociale zekerheid, onderwijs, farma en gezondheidszorg i.s.m. vakdeskundigen en genommerde adviesorganisaties uit het bedrijfsleven, overheid en non-profitorganisaties.

www.sbo.nl/risicomanagement

INTENSIEVE 5-DAAGSE PRAKTIJKOPLEIDING

17 & 24 september en 1, 8 en 15 oktober 2015 | La Vie Utrecht

Risicomanagement en Gedragsverandering voor overheid en non-profit

Opleidingspunten

31
PE-uren

SBO is een door de NBA erkende onderwijsinstelling. Deelname aan deze opleiding levert u 31 NBA PE-uren op.

Opleidingspunten halen bij een andere instelling? Bel of mail met onze opleidingsadviseur Tonnie van Zanten, tel: 040 - 2 972 780, t.van.zanten@sbo.nl.

Deze opleiding biedt u

- **Een certificaat van de SBO Academy**
Een waardevolle aanvulling op uw kwalificaties.
- **31 PE-uren**
U ontvangt door het NBA erkende PE-uren voor deze opleiding.
- **Praktijk, verdieping, concrete tips**
Tijdens deze opleiding staat de praktijk centraal. Theorie wordt ondersteund met vele praktijkvoorbeelden en u krijgt concrete handvatten waar u direct mee aan de slag kunt. U gaat aan de slag met uw eigen beleidsplan en krijgt hier direct feedback op.
- **Extra! Interactieve leeromgeving**
Tijdens de opleiding maakt u, naast de bijeenkomsten, gebruik van een online leeromgeving. Hier vindt u (extra) leermaterialen die aansluiten bij de lesbijeenkomsten, zoals video's, artikelen, eventueel huiswerk en verwijzingen naar boeken.
De leeromgeving gebruikt u ook als netwerkinstrument en voor interactie: alle deelnemers en docenten zijn via de leeromgeving snel te bereiken. Voor aanvang van de opleiding ontvangt u een inlogcode voor de online leeromgeving en een uitnodiging om uw profiel aan te maken.

Beoordeeld
met een
8!

Waarom deze opleiding volgen? Onze cursisten vertellen het u!

- **Dhr. M. Boukens, Controller, Vereniging de Zonnebloem**
"Handvatten en instrumenten aangereikt gekregen om een volgende stap te zetten in het risicomanagement proces. Veel praktische hulpmiddelen en discussie gehad."
- **Dhr. E. Freekstra, Controller, Gemeente Stede Broec**
"Nuttig en een goede visie gekregen wat ik wil met risicomanagement. Goed bruikbaar voor opzet in de gemeente."
- **Mw. H. Gruijs-Bax, Bureauchef Salarissen, Politie Amsterdam Amstelland**
"Zeer bruikbaar direct in de praktijk."
- **Drs. R.E. van Staveren, Adviseur Kwaliteit UWV**
"De ruimte voor discussie en gesprekken is mij zeer goed bevallen."

www.sbo.nl/risicomanagement